

Dosarul nr. 3ra-1014/18

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Buiucani (jud. O. Cojocaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. VI. Clima, V. Buhnaci, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:
judecătorii:

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Străisteanu împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea examinării cererii și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și s-a menținut hotărârea din 27 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă :

La 22 septembrie 2017, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” (în continuare ÎS „Poșta Moldovei”) cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea examinării cererii și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acestei acțiuni, reclamantul a indicat că la 28 iulie 2017 a expediat prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” o scrisoare recomandată, contra plată, în sumă de 10,15 lei, cu predare în mână proprie, pentru cetățeanul Prisacari Maxim, la adresa: XXXXXXXXXXXX, str. XXXXXXXXXXXX, nr.xx, ap. x, MD-xxxx.

Ulterior, la 21 august 2017, a remis în adresa pârâtei prin poșta electronică o cerere în baza Legii privind accesul la informație, solicitând prezentarea informației pe marginea scrisorii remise în adresa cetățeanului Prisacari Maxim.

În continuare, Gheorghe Străisteanu a susținut că la 21 septembrie 2017, peste 31 de zile de la data expedierii și recepționării cererii din 21 august 2017, cu încălcarea termenului legal de 15 zile a primit un răspuns de la pârâtă, în care s-a indicat că „Scrisoarea recomandată cu aviz simplu, la 01 august 2017 a parvenit la oficiul poștal și în aceeași zi a avut loc tentativa de livrare la domiciliu, însă din lipsa destinatarului în momentul distribuirii, scrisoarea dată n-a fost posibil de a fi predată, destinatarul

fiind avizat prin aviz, despre parvenirea trimiterii și necesitatea prezentării la oficiul poștal pentru primirea ei. Scrisoarea sus indicată la data de 16 august 2017 a fost returnată în adresa expeditorului”.

Potrivit reclamantului, angajații ÎS „Poșta Moldovei” au încălcat grav prevederi ale legislației în vigoare prin faptul că cererea sa din 21 august 2017 a fost examinată cu încălcarea termenului de 15 zile, răspunsul fiind primit la 21 septembrie 2017; informația solicitată nu i-a fost prezentată deplin; nu s-a răspuns la toate solicitările, scrisoarea din 28 iulie 2017 nu a fost înmănată destinatarului în aceeași zi sau cel mult a doua zi, tentativa s-a efectuat peste patru zile; destinatarul nu a fost avizat prin aviz, după cum este indicat în răspuns; angajații pârâtei nu au scris destinatarului un aviz de sosire la poștă repetat și nu au indicat în răspuns că scrisoarea a fost expediată contra plată – 10,15 lei, cu predare în mână proprie, dar nu cu aviz simplu după cum s-a indicat în răspuns, or, cu aviz simplu prețul corespondenței este de 7 lei.

Din considerentul că după cum invocă reclamantul că încălcarea obligațiilor și a competenței prevăzute de lege de către persoanele responsabile, i-au cauzat un prejudiciu material și moral, iar constatarea încălcării dreptului la informație și dreptului de a examina cererea privind solicitarea unei informații în termenul stabilit de lege, în mod obligatoriu duce la repararea prejudiciului moral cauzat, fiind o obligație impusă prin lege, Gheorghe Străisteanu a depus prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând constatarea încălcării dreptului acestuia la informație și dreptul la examinarea cererii din 21 august 2017 în termenul stabilit de Lege, obligarea pârâtei ÎS „Poșta Moldovei” de a examina cererea din 21 august 2017 conform legislației și de a-i prezenta informația solicitată deplină cu încasarea din contul pârâtei ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 1300 lei și a celui moral în sumă de 4000 lei, cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen legal a cererii din 21 august 2017 și prin refuzul de a furniza informația solicitată deplină.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Străisteanu a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului lui Gheorghe Străisteanu la informație. S-a încasat din contul ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu suma de 100 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretențiile lui Gheorghe Străisteanu cu privire la obligarea ÎS „Poșta Moldovei” de a examina cererea de acces la informație și de a-i furniza acestuia informația solicitată în volum deplin și repararea prejudiciului material și moral au fost respinse.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că prin neexaminarea în termenii stabiliți de lege a cererii lui Gheorghe Străisteanu, s-a reliefat încălcarea de către ÎS „Poșta Moldovei” a dreptului pretins, motiv pentru care pretențiile lui Gheorghe Străisteanu ce țin de constatarea încălcării dreptului pretins, cum este dreptul la soluționarea în termenul prevăzut de lege a cererii și a dreptului la informație, sunt întemeiate și care au fost admise.

Totodată, instanța de fond a menționat că acțiunea în partea obligării ÎS „Poșta Moldovei” de a examina cererea din 21 august 2017 urmează a fi respinsă, deoarece după cum atestă actele cauzei, reclamantul a primit răspunsul la 21 septembrie 2017, iar dezacordul manifestat de reclamant cu conținutul răspunsului nu denotă că, pârâta nu s-

a expus asupra cererii lui. În acest context, poziția reclamantului este una subiectivă, întrucât urmărește să obțină un răspuns anume, iar răspunsul primit diferă de cel așteptat.

La fel, instanța de fond a mai reținut că, fiind solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 1300 lei, nu a fost dovedită suportarea efectivă a acestuia, lipsind orice informație cu referire la necesitatea acestor cheltuieli sau eventual distribuirea sumei, iar în lipsa unor probe concludente și pertinente, pretenția privind încasarea prejudiciului material urmează a fi respinsă, acest capăt de cerere purtând un caracter declarativ și lipsit de suport probator.

În concluzie, prima instanță a concluzionat că având în vedere faptul că a fost constatată încălcarea dreptului lui Gheorghe Străisteanu la informație, rezultă și legalitatea capătului de cerere cu privire la repararea prejudiciului moral, or, conform art. 25 alin. (3) și alin. (4) din Legea contenciosului administrativ, în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile. Mărimea prejudiciului moral însă se stabilește de instanța de contencios administrativ independent de prejudiciul material, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pârâtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luându-se în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În consecința celor relatate și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzată reclamantului, deoarece informația solicitată era necesară pentru fi prezentată pe o altă cauză, instanța de fond a ajuns la concluzia de a încasa suma de 100 lei, sumă care, în opinia instanței, a fost considerată ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă (f.d.57-62).

Prin decizia din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎS „Poșta Moldovei” și s-a menținut hotărârea din 27 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic. De asemenea, în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Pe cale de consecință, instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă (f.d.91-99).

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 19 iunie 2018 ÎS „Poșta Moldovei” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei

instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Străisteanu să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea cauzei instanțele de judecată inferioare au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

La fel s-a indicat că, la caz, actele judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate și care urmează a fi casate, deoarece ÎS „Poșta Moldovei” nu întrunește calitatea de autoritate publică, dar este o persoană juridică de drept privat care prestează servicii sociale, dar nicidecum nu prestează și nici nu gestionează servicii publice, cu atât mai mult că întreprinderea nu se regăsește în lista subiecților care gestionează servicii publice, adică nu cade sub incidența Legii privind accesul la informație și implicit nu are calitatea de furnizor de informație în sensul legii menționate.

În rezultat, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii.

La caz, anume aceste circumstanțe impun admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri sub aspectele sus – menționate (f.d.102-113).

La 27 iunie 2018 în adresa intimatului Gheorghe Străisteanu a fost expediată copia recursului declarat de ÎS „Poșta Moldovei” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.119), însă intimatul nu și-a exercitat dreptul procedural și nu a depus referință în termenul stabilit de lege, motiv pentru care admisibilitatea recursului s-a dispus în lipsa acesteia.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus la 19 iunie 2018 (f.d.102) este declarat în termen, având în vedere faptul că, decizia recurată a fost pronunțată la 28 februarie 2018 (f.d.90) și recepționată de către recurenta ÎS „Poșta Moldovei” la 23 aprilie 2018 (f.d.114).

Examinând temeiurile recursului declarat de către ÎS „Poșta Moldovei”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către ÎS „Poșta Moldovei”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu